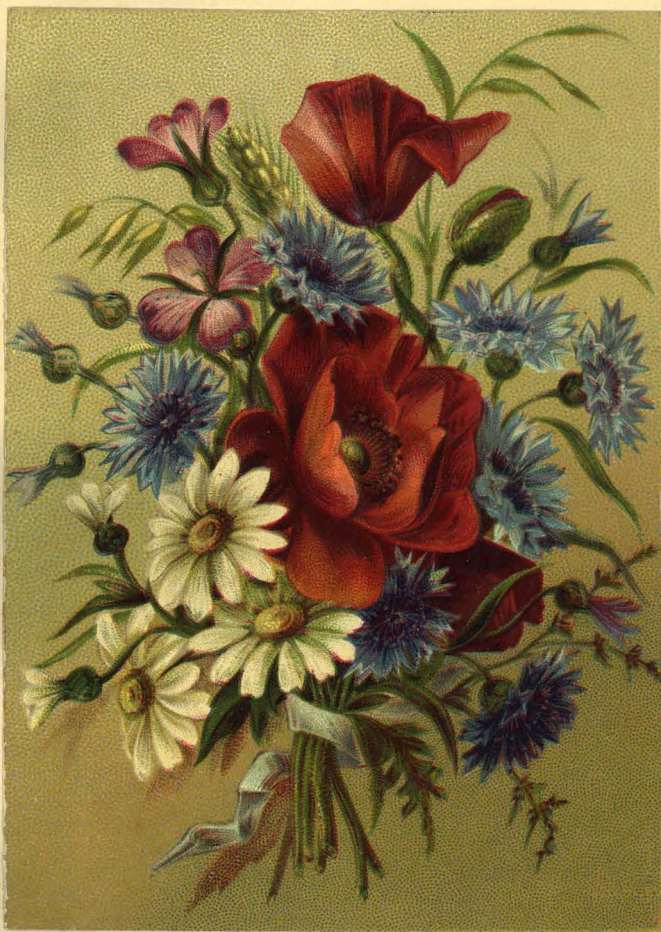

Rukkaiskieli.

HELSINGISSÄ 1903.
G. W. EDLUND, KUSTANTAJA.

UUTUKAISIN
KUKKAISKIELI

ELI

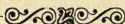
MITÄ KUKAT PUHUVAT?

SELITYKSIÄ KUKKAIN VÄRIN MERKITYKSESTÄ.

KUKKAIN TUOMIOT,
KUKKAKELLO,
SANANLASKUJA Y. M.

TOINEN PAINOS.

HELSINGISSÄ,
G. W. EDLUND, KUSTANTAJA.

Kukkaiskieli.

(Hakasien välillä on kunkin kasvin latinalainen ja ruotsalainen nimi.)

Ajuruoho. (*Thymus serpyllum.*
Timjan.)

Vaadi multa kaikki uhriks' rak-
kauteni.

Akleija. (*Aquilegia vulgaris.*
Akleja.)

Rohkeen olla täytyy rakastavan,
ei ujo, arka, jos voittaa mielih.

Aloe. (*Aloë perfoliata.* Aloë.)
Miks' mulle tämä suru eloni
taivahalle.

Aloen kukka.
Sinä multa hengen otat musta-
sukkaisuudellasi.

Amarantti. (*Amarantus cauda-
tus.* Amarant.)

Pane minuun luottamuksesi.

Ampiaisrytti. (*Dracocephalum.*
Draknos.)

Rukkaset saat, ei auta muu;
me emme toisillemme sovi.

Aniisi. Anis.)

Älä anna pettää itseäsi.

Anisruoho. (*Pimpinella saxifra-
ga.* Bockros.)

Hullusti sun aina käy.

Apila, Nurmiapila. (*Trifolium
pratense.* Klöfver, vääpling.)

Sä mua liittoon houkutella tahdot.

Apila, Valkoopila. (*Trifolium
repens.* Hvitvääpling.)

Lempiä vai eikö, siinä kysymys.

Apila, nelilehtinen. (Fyrvääpling.)
Kuules, kuinka Kirki kutsuu:
„riennä kaulain, kanaseni?“

Apilanlehti.
Ystävinä me uskollisesti läpi
elämämme käymme.

Appelsiini. (*Citrus aurantium.*
Apelsin.)

Ujoutes hieno mun sielun' miel-
lytti; kainoutes aina mun
vangitsi ijäti.

Arokärsämö. (*Achillea ptarmica.*
Tusenskön.)

Sä silmänräpäykses oikein loit
ja mulle sulopalkan soit.

Asteri. (*Aster.* Aster.)
Mitä suu sanoilla ei ilmi saa,
sen silmistäsi kyllä nään.

Aurankukka. (*Agrostemma gi-
thago.* Åkerros.)

HELSINGISSÄ,

FRENCKELLIN KIRJAPAINO-OSAKEYHTIÖ, 1903.

Rakkautesi minut onnelliseksi saattaa.

Aurankukan-umppu.

Mieti ensin, puhu sitte.

Balsamiini. (*Impatiens balsamina*. Balsamin.)

Kaunein sinä olet sukusi seassa.

Emäkki. (*Fumaria officinalis*. Jordrök.)

Minua pelottaa; siis erotkaamme.

Esikkö. (*Primula veris*. Gulvifva.)

Sinä kuiskit luottain minuun; uskallanko luottaa sinuun?

Georgiini. (*Dahlia variabilis*. Georgin.)

Oi huima kaunotar, ken sinun ylpeytes mailmassa masentaa.

Geraanio. (*Geranium*).

Tyydy taivaan lahjoihin.

Haapa. (*Populus tremula*. Asp.)

Nöyräksi ja kainoksi sun maailma arvostele.

Haavan-oksa.

Avaa mulle sydämesi.

Hamppu. (*Cannabis sativa*. Hamppa.)

Sä pidät monen suosiolla lem-pivaattehissa; oi jos ma saisin suojasi olla eron murehissa.

Heliotrooppi. (*Heliotrop.*)

Missä jälleen toisiamme iloisesti nähdä saamme?

Hernekukka. (*Pisum sativum*. Ärtblomma.)

Sinun onnestasi saan oman onneni.

Hierakka. (*Rumex*. Syra.)

Sinä varsin tuntehikas.

Horsma. (*Epilobium augustifolium*. Mjölke.)

Sun ihanuuttasi en voi vastustaa.

Hortensia.

Kuinka saatoit minun perin unhottaa?

Hukanputki. (*Arthusa cynapium*. Vildpersilja.)

Kainous arvoa kartuttaa.

Humala. (*Humulus lupulus*. Humle.)

Solmi kanssain hehkuvainen lem-men liitto.

Humalavieras. (*Cuscuta europaea*. Snarrefva.)

Rakkauden palavuus ompe elon ihanuus.

Hyasintti. (*Hyazint*).

Sydämeni sulle sykkii.

Illakko. (*Hesperis mateonalis*. Nattviol.)

Suloist' on armahansa luona lepäellä.

Imarre. (*Polypodium*. Bergsöta).
Salaa sätoisen sydämen vi-et, sydämen varasä varmaan liet.

Jalava. (*Ulmus*. Alm.)

Ole voimakas ja mieles roh-kaise, kun sallimus se kau-nihimmat toiveet murtaa.

Jalominttu. (*Mentha arvensis*. Krusmynta.)

Älä entisyyteen silmäystäs luo.

Jasmiini. (*Jasmin*.)

Totisen ystävyden mä sulle pyhitän.

Juovukka. (*Myrtillus uliginosa*. Odon.)

Puhdas rakkaus se kestää yhä, lem-men juopumus ain' ompe pyhä.

Jäkkärä. (*Gnaphalium*. Eternel.)
Uskollinen kuolemahan asti.

Kaali. (*Brassica*. Käl.)

Kuin itseäs sä lähimmäistäs rakasta; mä yksi olen lähim-mäisiäsi.

Kahvikukka. (*Coffea arabica*. Kaffeblomma.)

Sinusta erota se oisi kuolla.

Kaktus. (*Cactus Ficus indica*. Cactus.)

Sä mulle onnen hetkiä lahjoi-tat ylen harvoja.

Kanerva. (*Calluna vulgaris*. Ljung.)

Oi kuinka yksin käyskellessäin sa ootkin armas mielessäin.

Karpalo. (*Oxycoccus palustris*. Tranbär.)

Lempi on kotiunutta perillä Poh-jolan.

Karviaismarja. (*Ribes grossularia*. Sticklebär.)

Katkeruudellas sa kovin kostat.

Katajanmarja. (*Juniperus communis*. Enbär.)

Silmistäsi lemmen liekki säih-kyy, räisky raivoisasti.

Katinnauris. (*Malva*. Kattost.)
Sydämesi jäätä on ja kiveä on rintas.

Kaunokki. (*Centaurea*. Klint.)
Äl' ylpeile, jos sull' on koreus,

kun ois vaan sielun soreus.

Kaura. (*Avena*. Hafre.)

Sä hädässä, iloss' olet, armain mun apun', aarteeni.

Kellokukka. (*Campanula persicifolia*. Klockblomma.)

Lempes liekin kyllä huomaan, vaikka vielä viono on.

Ketunleipä. (*Oxalis acetosella*. Harsyra.)

Maaailman pauhust' yksinäisyyteen pakenen rauhaan tyveneen.

Kielo. (*Convallaria majalis*. Liljekonvalje.)

Ah jospa lemmen teitä yhdessä kulkisimme.

Kiertoruoho. (*Convolvulus arvensis*. Åkerbinda.)

Jokainen nähty unelmani ompi, armas, sun.

Kirsikkakukka. (*Prunus cerasus*. Körsbär.)

Ojenna kätöseis ja tule puolisoksein.

Koimaruna. (*Artemisia absinthium*. Malört.)

En tarjoo lempeäni, ei sinulle se kuulu.

Koiso. (*Solanum*. Trollbär.)

Sä lumonnut mun olet, mutta sydämeini ei pilkkaa kärsi.

Koivunlehti. (*Betula*. Björk.) Astu lähemmäksi!

Kukonkannus. (*Delphinium consolida*.)

Uskollisuudestasi älä koskaan kerskaa.

Kullero. (*Trollius europaeus*. Bullerblomster.)

Niin ihanana kuin tänäpäpä en sua koskaan nähnyt ole.

Kumina. (*Carum carvi*. Kummin.) Salaisuutemme nyt ompi petetty.

Kurjenmiekkä. (*Iris pseudocurus*. Svärdsilja.)

Sä voitat, sun oon, sinun kokonaan.

Kuusi. (*Pinus abies*. Gran.) Kyll' olen synkkä, juomainen,

mutt' aina suora, avonainen.

Kynsilaukka. (*Allium sativum*. Hvitlök.)

Säästä mua suutas suikkamasta.

Kypressi. (*Cypressus sempervivum*. Cypress.)

Haudassa mun sammuu rakkaus, käy sinne, huokaa siellä huokaus.

Laakeri. (Lager.)

Ihmetellyt sinua olen aina, mutta rakastaa en saata sua milloinkaan.

Laakerilehti.

Voitto, voitto! Rakkaus on voitannut!

Lapinruusu. (*Rhododendron lapponicum*. Alpros.)

Rakkauten tuli palaa myös tunteilla Lapinmaan.

Laukka. (*Allium*. Lök.) Lemmen nuolia et välttää voi.

Laukan kukka.

Kyönelesi eivät ole vilpittömät.

Lehmuksen kukka. (*Tilia parvifolia*. Lind.)

Nuku makeasti, uneksi suloisesti.

Leinikkö. (*Ranunculus*. Ranunkel, Solögon.)

Kevytmielisyyseni sä suutu, mutta älä lempeäni epäile.

Leppä. (*Alnus*. Al.)

Mä ihastuksissani hyvyden näin paremmaksi kuin kauneus on.

Lieko. (*Lycopodium clavatum*. Lummer.)

Tulkaa meille, olkaa meillä vierahana ilta tämä.

Lilja. (*Lilium*. Lilja.)

Viattomuus voiton vie.

Luumunkukka. (*Prunus domestica*. Plommon.)

Kauneutes hehkumaan sai liekin lemmen, mutta löysin terässydämen.

Maariankämme. (*Orchis maculata*. Jungfru Marie händer.)

Ah jos oisin kätösesi isäntä!

Maitiainen. (*Taraxacum officinale*. Lejontand.)

Lempesi, mistä itse peräyksen teit, se kauneinta oli elon tarinaa.

Mansikkakukka. (*Fragaria*. Smultronblomma.)

Milloinka sinut, kaunokaiseni, jälleen nähdä saanen?

Marjakuusi. (*Taxus baccata*. Idegran.)

Sinun edestäni mä elää tahdon, ja niinpä kuollakin.

Meirami. (*Origanum vulgare*. Mejram.)

Oletko minuun tyytymätön, sano?

Minttu. (*Mentha*. Mynta.) Kas sua veitikkaa!

Muratti. (*Hedera helix*. Murgrön.)

Mun rakkauteni sun suojelevi.

Murain. (*Rubus chamaemorus*. Hjortron)

Nauti onnen helmassa rakastetun riemua.

Mustikankukka. (*Myrtillus nigra*. Blåbärsblomma.)

Sinun kanssasi mä ja'an kaikki.

Myrtti. (*Myrtus communis*. Myrten.)

Himoten mä silmäykset toiveittemme maaliin luon.

Mänty. (*Pinus sylvestris*. Tall.)

Etkös luule, ett'ei sinun rintasin voi tulla valtaan lemmen liekkien?
Nauriinkukka. (*Brassica rapa*. Rofblomma.)
 Älä leiki lemмен kanssa!
Neilikkä, nurmineilikkä. (*Dianthus superbis*. Ängsnejlika.)
 Anna aikaa mieltiäkseen.
Neilikkä, ketoneilikkä. (*Dianthus deltoides*. Nejliska.)
 Ainoastaan sua ajattelen, armahani.
Niittyvilla. (*Eriophorum*. Ängsull.)
 Miksi hurjain hullutusten tempeliksi rintasin suot?
Nokkonen. (*Urtica*. Nässla.)
 En tahdo tietää enempää, suuskiinni vaan.
Ohdake. (*Cirsium*. Tistel.)
 Loppu on jo välillämme.
Ohra. (*Hordeum vulgare*. Korn.)
 Nyt sun käypi katalasti, aivan oikein ohrasesti.
Oleanteri. (*Nerium oleander*. Oleander.)
 Ihastuksissansa aatteheni sua kohti rientelevät.
Olki. (Halmstrå.)
 Kukka kuihtuvi komea, kuolo

korjaapi inehmon, rakkaus iäti kukkii.
Omenakukka. (*Pyrus malus*. Appleblomma.)
 En ymmärrä mä silmäin kieltä.
Orapihlaja. (*Crataegus oxyacantha*. Hagtorn.)
 Mä sulle uskollisuuden nyt vannon iän-ikuisen.
Paju. (*Salix*. Vide.)
 Mun olet loukannut.
Palmunlehti. (*Salix caprea*. Palmblad.)
 Rauha nyt rakentakaamme.
Pavukukka. (*Pisum*. Bönblomma.)
 Kuink' usein oonkaan sua ihanellut!
Pellavankukka. (*Linum usitatissimum*. Linblomma.)
 Ikuisesti olen sinun.
Pellavansylky. (Linfröknopp.)
 Miksis mua itkettelet?
Persilja. (*Apium petroselinum*. Persilja.)
 Yli määrän mennä voipi nainen kainoudessakin.
Perunankukka. (*Solanum tuberosum*. Potatisblomma.)
 Miksi niin oot kylmä ja tuiki lemmetön?

Pihlajanoksa. (*Sorbus*. Rönnavvist.)
 Ole luja mielessäsi elon myrskyin raivotessa.
Pillike. (*Gahopsis*. Blindnässla.)
 Oi lemмен lintu, sana tuo rakkaalta kullaltani.
Piparminttu. (Pepparmynta.)
 Älä anna itseäsi harhaan viedä.
Piparroutti. (*Cochlearia armoracia*. Pepparrot),
 Nuoruuden vimmassa en tunne kipuja.
Pippuri. (*Piper*. Peppar.)
 Etkös pilaa ymmärrä?
Puntarpää. (*Alopecurus pratensis*. Ängkafle.)
 Mun rintani se kuohuu ja tyynnä myhyilee.
Pyörtänökärsämä. (*Achillea millefolium*. Rölleka, Millefolium.)
 Tässä' ompi elon hyvyys, ja lahjat onneni.
Pähkinä. (*Corylus avellana*. Nöt.)
 Piilossa pidät mieles vaan, ken sua ymmärtää?
Päivänkukka. (*Chrysanthemum*. Prestkrage.)
 Onneks' olkoon!
Päivännouto. (*Helianthemum vulgare*. Solros.)

Eikös lempi koskaan voita sydänjuoniasi noita?
Päärynä. (*Pyrus communis*. Pärön.)
 Ei heldii rakkauden nide, jok'on luja, pyhä, kallein side.
Raita. (*Salix caprea*. Sälgi.)
 Raita kasvoi rannalla ja yli muita puita; minun kultani kaunis on ja kaunihimpi muita.
Reseda. (*Reseda odorata*. Reseda.)
 Ei ole sulo kauneuden katoovaisen, vaan on sielusi jalouden lumoovainen voima minut vallannut.
Riippakoivu. (*Betula*. Hängbjörk.)
 Pankaamme tasan kaikki.
Ruis. (*Secale cereale*. Råg.)
 Mun jäädä suo, mi olin ennen; ystäväs aina olen mä.
Ruiskukka. (*Centaurea cyanus*. Bläcklint.)
 Säilytä vain puhdas sydämesi — kauneus se katoovaista on.
Ruoho. (Gräs.)
 Pyydän vastausta pikaisesti.
Ruoko. (*Phragmites communis*. Vass.)
 Ymmärrän täydellisesti.

- Rusojuuri.** (*Lithospermum arvense.* Sminkrot.)
 Ruso neidon poskipäissä ain' ei näytä omalta.
- Ruusuu,** punainen. (*Rosa.* Ros.)
 Sinun voitos on.
- Ruusuu,** valkoinen.
 Kuolon syli mulle auetkoon, kun sinä multa silmäs sulon suljet.
- Ruusuu,** mäkiruusuu. (Vildros.)
 Miksis rakkautesi minulta tahdot riistää?
- Ruusuu,** iharuusu. (Mossros.)
 Ole kuin tämä piikitön, niin nuoruus ikuistuupi.
- Ruusujuuri.** (*Rhodiola rosea.* Rosenrot.)
 Mihin me majan asetamme?
- Ruusunlehti.** Jaa!
- Ruusunvarsi.** Ei!
- Sanajalka.** (*Pteris aquilina.* Ormbunke.)
 Ensi silmäilyssä useimmiten jalot sielut toisensa löytävät.
- Satakauno.** (*Bellis.* Tusenskön.)
 Sadoilla suloillasi ihastutat sa kaikki.
- Saunakukka.** (*Matricaria chamomilla.* Kamillblomma.)
 En tunne kylmyyttä, hiki otsaltani vierii.
- Selja.** (*Sambucus nigra.* Fläder.)
 Älä minua kauan odotuta.
- Sikuri.** (*Cichorium intybus.* Cikorie.)
 Se on vain edun etsintää, mua et saa taipumaan.
- Sinikauno.** (*Centaurea cyanus.* Bläklint.)
 Säilytä vain puhdas sydämesi, — kauneus se katoovaista on.
- Sinikello.** (*Campanula rotundifolia.* Bläcklocka.)
 Aika rientää — tule, armahani, tule tule jo!
- Sinisirkku.** (*Myosotis palustris.* Förgät-mig-ej.)
 Sun silmäs sininen on lemmikkini, suo minun olla aina lemmikkisi.
- Sireeni.** (*Syringavulgaris.* Sirén.)
 Kenen kuvaa sydämessäs kannat?
- Sirkunkello.** (*Linnaea borealis.* Linnea.)
 Sun jalkais juuressa ma iki valat vannon.
- Sitruunanlehti.** (*Citrus medica.* Citronblad.)
 Sä minut murheelliseks saatoit.
- Suopursu.** (*Ledum palustre.* Getpors.)

- Loihtimaasi ihmislasta auta terveeks' nyt ja vasta.
- Takiainen.** (*Lappa.* Kardborre.)
 Sun seuras on niin ikävää, siis hyvästi nyt multa jää!
- Tammenlehti.** (*Quercus rubes.* Eklöf.)
 Laakeri se olkoon urohille, luonnon lahja vieno lempiville.
- Taskuheinä.** (*Rhinantus.* Skallergräs)
 Sä tiedät salaisuutemme, ole siitä muille virkkamatta.
- Tilli.** (Dill.)
 Pian oot minusta kuuleva.
- Tuija.** (Thuja.)
 Sä elämästä tuomitset ja kuolemasta, käsiisi lasken kohtaloni määrän.
- Tulpaani.** (*Tulipa.* Tulpan.)
 Sydän rakkautta etsiväinen syryjään sysää kylmän kauneuden.
- Tupakankukka.** (*Nicotiana tabacum.* Tobaksblomma.)
 Mun sinä iloiseksi teet.
- Tähkimö.** (*Phleum pratense.* Timotej.)
 Nuoruutes keväällä' iloitse, levitä lempeäsi.
- Tähkä,** viljan.
- Kell onni on, se eukon kauhin ottaa.
- Ukonhattu.** (*Aconitum septentrionale.* Stormhatt.)
 Kuinka kauvan on huutoni kuulumatonna, ennenkuin rinnastasi kaiun kuulla saan?
- Ulpukka.** (*Nymphaea alba.* Näckros)
 Vaikk' Imatran rannasta unhoajoisin, ei lemmelle sekään loppua toisi.
- Unikukka.** (*Papaver.* Vallmo.)
 Sinä et ole lemmen leikkiin luotu.
- Vahtera.** (*Acer platanoides.* Lönn.)
 Mä hartahasti haen tyyntä satamaa, missä sieluni kumppaninensa olla saa.
- Vatukka** eli maarain. (*Rubus idaeus.* Hallon.)
 Oi onnellinen oot sä maailmassa, onneesi tyydyt ahon laitamassa.
- Vehnä** eli Nisu. (*Triticum hibernum.* Hvete.)
 Pidä tuomioissasi oikeutta.
- Viikunankukka.** (*Ficus carica.* Fikonblomma.)
 Kyllä etelässä tuolla on kyllyys

kuuluisa, mutta lempi Pohjan puolla enempi on ruusuisa.
Viinamarja-oksa. (*Ribes rubrum*. Vinbär.)
 Jos mulla tuhat sydäntä oisi, ne kaikki sulle syliin toisin.
Voikukka. (*Taraxacum officinale*. Smörblomma.)
 Pian taas näemme toisemme.

Vuokko, valkoinen, Vuohensilmä. (*Anemone nemorosa*. Hvit-sippa.)
 Ketä odottelet?
Vuokko, sininen, Kirsikukka. (*Anemone hepatica*. Blåsippa.)
 Minuako piileskelet lehdon sulo siimeksessä?

Kantelettaren runoja.

Se rakkauden kipinä, joka syytyi rintahan,
 Ei taida ennen sammua, kuin pääsen hautahan.
 Sinun luontososi lempeä on sydämeni sitonut,
 Sinun kaunis katsantosi kovasti mun vanginnut.
 Eikä ajat eikä vaivat taida meitä erottaa,
 Eikä maailman esivallat väliämme vierottaa.
 Kultani kukkuu, kaukana kukkuu.
 Saimaan rannalla ruikuttaa;
 Ei ole ruuha rannalla,
 Joka minun kultani kannattaa.

Kukat ovat kaunihit, kaunis kevätaamu,
 Kauniimmat kultani silmät ja haamu.
 Linnut nelaulavatsorealla suulla:
 Soreampi kultani ääni on kuulla.
 Hunaja ja mesileipä makialle maistaa,
 Kultani suu sekä huulet on toista.
 Minun kultani kaunis on,
 Sen suu kuin auran kukka,
 Siniset silmät sillä on
 Ja ruskea sen tukka.
 Pojilla ja susilla on yhtäläinen mieli,
 Susi ei virka mitänä, pojill' on liukas kieli.

Tämän kylän nuoret tytöt kauhahisti kasvaa,
 Huulet on kuin hunaja ja suu kuin sula rasva.
 Minne tytöt joutuisivat, jos ei pojat korjais',
 Iän kaiken itkisivät, oisivat toisen orjat.

Paistavi Jumalan päivä
 Muuallekin maailmassa,
 Ei isosen ikkunoille
 Eli veikon veräjän suulle.

Kyllä huoli virttä tuopi,
 Mure virttä muistuttavi,
 Kaiho kantavi sanoja,
 Miel'alaiset arveloita.

Kova on kahle, rautakahle,
 Luja köysi, liinaköysi,
 Rakkaus sitäkin kovempi,
 Lujempi side sydänten.

Niin tuonko tupahan virret,
 Saan sanani lämpimähän,
 Istuma ilokivelle,
 Luoma leikkikalliolle,
 Ilovirret vieressäni,
 Saatavillani sanaset.

Miten on mieli miekkoisien,
 Autuaallisten ajatus? —
 Niin on mieli miekkoisien,
 Autuaallisten ajatus,
 Kuin keväinen päivännousu,
 Aamun armas aurinkoinen.
 Sijan tiedän, kussa synnyin,
 Kanssa paikan, kussa kasvoin,
 En tiedä sitä sijoja,
 Kussa kuolo kohtajavi.

Saisinko käeltä kielen,
 Kukkujalta kulkuktorven,
 Kukkuisin jokaisen kuusen,
 Joka lehto leikin löisin.

Kielsi vanha Väinämöinen,
 Epäsi suvannon sulho,
 Kielsi työtöntä taloa,
 Toukoa tekemätöntä.

Kielsi vanha Väinämöinen,
 Epäsi suvannon sulho,
 Kullalle kumartamasta,
 Hopealle horjumasta.

Kielsi vanha Väinämöinen,
 Epäsi suvannon sulho,
 Vanhan nuorta tahtomasta,
 Kaunisti käkeämästä.

Kielsi vanha Väinämöinen,
Epäsi suvannon sulho,
Vanhan nuorta ottamasta,
Kaunista käkeämästä:
Katumoiksi nainen kaunis
Kainon miehen kainalossa,
Huoleksi hyvä hevonen
Köyhän miehen seimen päässä.

Sanoi vanha Väinämöinen
Nuoremmalle veikollensa:
Kaunis on kattila tulella,
Vaikka vettä kiehukohon;
Hyvä mieli miehen päässä,
Vaikka ilman istukohon —
Väki ei väännä hartioita,
Säre ei mieli miehen päätä.

Sanoi vanha Väinämöinen,
Nuoremmalle veikollensa:
Jumalass' on juoksun määrä,
Ei miehen ripeydessä;
Usein käypi käypä härkä,
Kun jo hengästyivät hevonon.

Sanoi vanha Väinämöinen
Nuoremmalle veikollensa:
Väli on väätyllä vitsalla,
Väli vääntämättömällä;
Mies tulevi neuvotusta,
Koira neuvomattomasta —

Tieto ei miestä tieltä työnnä,
Neuvo syrjähän syseä.

Sanoi vanha Väinämöinen
Nuoremmalle veikollensa:
Sitä kuusta kuuleminen,
Jonka juurella asunto;
Kiitä muille muita maita,
Itselle omia maita —
Omat maat makuisimmat,
Omat metsät mieluisimmat.

Sanoi vanha Väinämöinen
Nuoremmalle veikollensa:
Soisin Suomeni hyväksi,
Maani marjan kasvavaksi,
Hyvin aina eletäväksi,
Kunnialla kuoltavaksi.

Kuti kuti kultaseni,
Tule tänne, tupuseni!
Sopisipa suuta antaa,
Kun olisi kahden valta.

Mitä te, pojat, surette?
Sitäkö, pojat, surette,
Ett' on meillä pienet piijat,
Piijat pienet ja matalat?
Jos on pienet, niin on pystyt,
Jos on matalat, kaksi maksoi;
Siinä pieni pisteleksen,
Kussa suuri käänteleksen.

Niin on noita neitosia.
Kuin on maalla mansikoita,
Punakukkia kedolla;
Niin on noita poikasia,
Kuin on mustia sikoja,
Talvitakku porsahia.

Äiti neuvoi ja varotti:
„Älä hylkeä hyveä!
Ei hyvät hylyksi jouda,
Kuluksi Jumalan kullat“.

Niin minä sinussa riipun,
Sekä riipun että kiikun,
Niinkuin lintu lehtipuussa,
Kuusen oksalla orava.

Kyllä luonto luoksi tuopi,
Veri vierehen vetävi,
Oma veri ottelevi,
Lämpönen lähentelevi.

Niin on mieli nuorten neitten,
Mieli muiden miekkosien,
On kuin vellova vetonen
Tahi aalto althassa.

Usein minun utuisen,
Usein utuisen lapsen,
Mieli kulkevi kulossa,
Vesakoissa viehkuroivi,

Miel' ei tervoa parempi,
Sydän ei syttä valkeampi.

Niinp' on neiti luotunakin,
Tytär tuuditeltavaksi:
Taattolasta miehelähän,
Miehelästä tuonelahan.

Älä, neito, liioin laula.
Liioin laula, paljo naura;
Laulu laiskana pitävi,
Virret työtä viivyttävi.
Ei kolka kosijan kengät,
Kirjakorjat kiidättele
Tytön työttömän tykönä,
Lapsen laiskan kartanolla.

Ei pitäisi neiden nuoren
Miestä vanhoa valita —
Vilu käsi, jäinen jalka,
Kylmät kylkensä molemmat.

Anna suuta, Suomen neito,
Tälle Suomen sulhoselle;
Suu ei kulu suudellessa,
Käsi kättä antaessa.

Laulaisinpa taitaisinpa,
Kun olutta tuotasihin;
Kun ei tuotane olutta,
Kerin virteni kerälle,

Sykkyrälle syydättelen,
Kerän pistän kelkkahani,
Sykkyrän rekoseheni.

Mont' on mulla morsianta,
Neljä neittä tiedossani,
Vielä viideskin varalla,
Kanssa kuudes kuuluvissa.
En taida sitä epäillä,
En pelänne ensinkänä,
Ett'ei ota onkeheni
Kala viidestä vedestä,
Osaavasti onkiessa,
Koukun konstin laskiessa.

En mä silloin suohon sorru
Enkä kaadu kankahalle,
Kun minä sotahan kuolen,
Kaadun miekan kalskehesen,
Sorea sotahan kuolla,
Kaunis miekan kalskehesen,
Äkin poika pois tulevi,
Potematta pois menevi,
Laihtumatta lankeavi.

Läkkämästä laulamahan,
Saakamme sanelemahan —
Suu sinulla, suu minulla,
Kieli kemppi kummallakin.

Laula laula, neitoseni,
Kuku kuku, kultaseni,

Mene aikasi ilohon,
Ääni laske laulamahan!
Ota kaunis kantelesi,
Soitto kultainen kuleta,
Käännä sormet soittamahan,
Jotta kuuluisi kujille,
Kajahtaisi kankahalle.

Älä miestä jouten juota,
Laita miestä laulamahan;
Tuo sarkka sanansepäälle,
Laita tuoppi laulajalle;
Suu ei laula suuruksitta,
Rinta ei rasvatta rimaja.

Ei sanat salahan jouda
Eikä luottehet lovehen;
Mahti ei mene maan rakohon,
Vaikka mahtajat menevät.

Luotu on lintu lentämähän,
Huolellinen laulamahan.

Kolm' on miehellä pahoja;
Yks' on vuotava venonen,
Toinen heittiö heponen,
Kolmansi äkäinen eukko.

Matala on mulla mahti,
Lyhykäinen onnen lykky;
Muilla onni työn tekevi,
Haltija rahan hakevi.

Sananlaskuja.

Jumalall' on onnen ohjat.
Luojaalla lyky avaimet,
vaan ei kateen kainalossa,
pahansuovan sormen päässä.

Ahkeruus kovan onnen voittaa,
ahkeruus unenkin estää.

Aika muuttuupi moneksi,
ihminen ajan keralla.

Aina auttaapi Jumala,
ajan kunkin katkaiseepi;
ei ole vielä velkonunna
eikä tahtonut takaisin.

Aina syötävä kuluupi,
pidettävä pehmeäpi.

Ajallansa työn teko,
hetkellensä ilon pito.

Alku työn kaunistaa,
lopussa kiitos seisoo.

Anna kättä köyhän miehen,
köyhällä on lämmin koura.

Arat työttömän kätöset,
rakko laiskan kämmenessä.

Arvosta oma tilasi,
anna arvo toisellekin.

Edestänsä säästännyt löytää,
mitä taakseen panee.

Ehdon valta ahvenella:
ottaa onkeu, jos tahtoo.

Ei auta linnun lentäminen,
kun on siivet leikattuna.

Ei ennen pidä hyppäämän,
kuin oja tulee.

Ei haukku haavaa tee,
jos ei puulla päähän lyöä.

Ei itku hädästä päästä,
parku päivistä pahoista.

Ei kaada vara venettä,
tuki ei suovoa tuhoa.

Ei kaikki kultaa, kuin kiiltää,
ei kaikki hopeaa, joka hohtaa.

Ei kaksi suurta yhteen säk-
kiin mahdu.

Ei kannettu vesi kaivossa kestä
eikä pantu mieli päässä.

Ei kolmisäinen köysi kesken
katkea.

Ei kysyvä tieltä eksy.

Ei merta pisaroitta soudeta,
eikä vedestä kastumatta päästä.

Ei miestä mitalla panna,
mieltä kauhalla jaeta.

Ei niin köyhää, joka ei toista
auta.
eikä niin rikasta, joka ei apua
tarvitse.

Ei niin vanhaa, joka ei luule
vuotta elävänsä,
eikä niin nuorta, joka ei luule
vanhaksi tulevansa.

Ei ole seppä sen parempi
eikä tarkempi takoja,
jos syntyi sysikedolla,
kasvoi hiilikankahalla.

Ei oppi ojalan kaada,
eikä tieto tieltä työnnä,
neuvo syrjähän syseä.

Eipä koski kielaskana
laske virttänsä loputen,
eikä laulaja hyväinen
laula tyyni taitoansa.

Ei saa purjetta ylemmäksi vetää,
kuin vene sallii.

Ei sanat sanoihin puutu,
virret veisaten vähene.

Ei se lintu liioin lennä,
jolt' on siivet leikattuna.

Ei siitä lapsesta muretta, joka
poikkipuolin penkillä pysyy.

Ei siitä savu nouse, jossa ei
tulta ole.

Ei sillä sukua suurta,
kell' ei suurta kellaria,
eikä paksua paria,
kell' ei paksut aitan parvet.

Ei suuret sanat suuta halkaise.

Ei syntyvä sijaa etsi,
kuoleva paikkaa valitse.

Ei työ miestä pahenna, jos ei
mies työtä.

Eipä varsa tietä tiedä,
ennenkuin tiellä käytetähän.

Ei veri niin vetelä, ett'ei vettä
sakeampi.

Elä hullun mieltä myöten,
ole itse viisahampi.

Elä maassa maan tavalla
tahi maasta pois pakene.

Elohon elävän mieli
vielä haudan vieressäkin.

Ennen mies maansa myöpi,
ennenkuin sanansa syöpi.

Ennen rauta katkeaa,
kuin miehen sana ratkeaa.

Emäntä hyvä kotona,
pirtin lämminnä pitääpi.

Haittana hako vesillä,
tiellä köyhä rikkahitten.

Halpa vaimo haltijatoim,
avoim pieletön veräjä.

Hauki syöpi sammakonkin
selän suuren uituansa;
mies naiپی pahankin naisen
kauan ilman oltuansa.

Hautoen pajut paranevat,
lyöden lapset armahammat.

Hiljaa hyvä työ tuleeپی,
ajatellen aivan kaunis.

Hullu paljon työtä tekee,
elää viisas vähemmälläkin.

Hullu puuroa puree,
mieleton ilman nielee.

Hullu vasikan kanssa kilpaa
juoksee.

Hevoton on huolta vailla,
aivan huoleton akaton.

Hyvä antaa vähästänsäkin,
paha ei paljostansakaan.

Hyvä kello kauas kuuluu,
paha vielä kauemmaksi.

Hyvä lapsi vitsan itse tuo,
paha ei vitsasta parane.

Hyvä on emäntä kotona,
vaikka vettä keittäköhön.

Hyvä on lapsen lasna olla
hyvän vanhemman varassa,
hyvä vanhan vanhetakin
hyvän nuoremman nojassa.

Hyvä on pieles pienoinenkin
talvella hätävarana.

Hyvä on ystävä kylässä,
perehessä peljättävä.

Hyvä tapa tappelussa:
se lyö, ken kerkiää.

Hädässä ystävä tutaan.

Häviää kylän kävijä.

Höyhenistään lintu, tavoistaan
mieh tunnetaan.

Ihminen on, kuin Jumala luopi,
tavat on, kuin itse tahtoo.

Ikä yksi ihmisellä, monta ai-
koa iässä.

Illan virkku, aamun torkku:
se tapa talon hävitti.

Ilona käki metsässä,
lapsi pieni lattialla.

Isäntä hyvä talossa,
vaikka ilman istukohon.

Isännän jalka pellon lannoittaa.

Itku pitkästä ilosta.
parku paljon nauramasta.

Joka haluaa koiraa lyödä,
kyllä se kartun katsoo.

Joka kaikki makeat maistaa,
se kaikki karvaat karkaisee.

Joka kuritta kasvaa.
se kunniatta kuolee.

Joka myötäisen makaa,
se vastaisen soutaa.

Joka on nuorena nopea,
se on virkku vanhanakin.

Joka paljon lupaa, se vähän
antaa.

Joka syyttä suuttuu, se lahjatta
leppyy.

Joka säästää saadessansa,
sillä on ottaa tarvitessa.

Joka vähän ylenkatsoo,
se paljon kadottaa.

Jolla on kenkä kengän päällä,
sillä on velka velan päällä.

Jolla on paikka paikan päällä,
sillä on markka markan päällä.

Jonka nuorena oppii,
sen vanhana taitaa.

Jos hullu taitaisi vaiti olla,
niin usein viisaana pidettäisiin.

Jota useampi härkin, sitä huo-
nompi rokka.

Juosten matka lyhenee.
Käyden kauvas keritään.

Juuresta puuhun noustaan,
ei latvasta.

Kahden kauppa, kolmatta kor-
valle.

Kaikkia katua saapi; ei var-
haista nousemista, aikaista
alottamista.

Kaikkiahan mies katuvi,
vaan ei nuorna naimistansa:
vanha saa valitun piian,
ilkiän ikä kulunut.

Kaksi neidolla muretta: pelkää
jäävänsä, toivoo saavansa.

Kaksi on aina kaunihimpi.
kaksin kaiketi parempi:
kaksin on kalat meressä,
kaksin ilman lintusetkin,
kaksin aidan seipähätkin.

Kattila pataa panee;
musta kylki kummallakin.

Kaunis on vaimo kartanossa,
lapsi pieni lattialla.

Ken ensin kovan kokeepi,
saapi pehmeän perästä.

Kenen jalka kapsaa,
sen suu napsaa.

Kiitä huomenna hevosta,
partasuuna poikoasi,
tytärtäsi miehelässä,
itseäsi älä ikinä.

Kiitä muille muita maita,
itselle omia maita.

Kipinästä maa kytevi,
sanoista sodat tulevat.

Kirjava keto kesällä,
ihmisen ikä kirjavampi.

Kokenut kaikki tietää,
vaivanen kaikki kokee.

Korea kotoinen leipä,
jos onkin täynnä tähkäpäitä,

vihavainen vieras leipä,
vaikka mille maistukohon.

Koska tynnyrini tippui,
moni minussa kiinni riippui;
olut tynnyristä puuttui:
kohta kaikki minuun suuttui.

Kulta kylmä kumppaliksi,
vilu vaimoksi hopea.

Kunnia hyvä tavara,
hyvä vieras viljavuosi.

Kussa työ tehdään,
siinä ruoka syödään.

Kuuset paukkaen palavat,
hullut kulkevat kehuen.

Kyllä maailman ranta miehen
käymään opettaa.

Kyllä mies meren kiertää,
ei kierrä vahinkoansa.

Kyllä on päiviä idässä,
kaikki läntehen katoovat.

Kylä hyvä jätettävä,
koto huono muistettava.

Käypi viisaskin vipuhun,
hullu huuhtoopi sivutse.

Köyhä elää, kuin märkä palaa.

Laki on niin kuin luetaan,
asia niin kuin ajetaan.

Lauluansa lintu kaunis,
taitoaan taloinen tyttö.

Leipä leivän murusetkin,
voita voim kirpoisetkin.

Luonto on oppia lujempi,
luonto voittaa harjoituksen.

Luotahan tuli polttaa,
läheltänsä lämmittääpi.

Lupa on leikkiä puhua,
vaan ei pakko viisastella.

Lämmin on emosen sauna
ilman löylyn lyömättäkin,
kylmäpä kyläinen sauna,
vaikka löyly lyötäköhön.

Lämmin on paita liinainenkin,
oman äidin ompelema;
vilu on vaippa villainenkin,
vaimon vierahan tekemä.

Merellä on matka suora,
mutta maalla mukavampi,

Mieli markkoja parempi,
toimi töitä kallihimpi.

Mieli on jäämähän parempi,
kuin kesken katkeamahan.

Mies on luotu liikkuvaksi,
vaimo pirtin vartijaksi.

Minkä hyvin teet, sen edestäsi
löydät.

Mitä enemmän elää, sen useam-
man karpäsen näkee.

Mitä nuorena oppii, sitä van-
hana taitaa.

Monena mies eläessänsä:
milloin kyydillä ajaapi,
milloin toista kyyditseepi.

Monta kantoa kaskessa,
kaikki ei koivun kantoloita;

paljo neitoja kylässä,
ei kaikki hyväntapoja.

Muoto ei sovi murkinaksi,
kaunis karva kattilahan.

Naida nuorena pitääpi;
vielä on vara vanhanakin.

Naurismaan kautta tie suurin on.

Niinkuin korvessa huhutaan,
niin korpi kaikaa;
niinkuin tyhmälle puhutaan,
niin tyhmä vastaa.

Nosta koira kaivosta;
puistaa vettä päällesi!

Nälkä huonon leivän särvin on.

Odottavan onkeen kala tulee.

Olisiko silmä nuolena ja käsi
kattilana, ei silloin nälkää
nähtäisi.

Oluell' on onni kaunis,
juodahan janoamatta,
hyvä lykky neitosilla,
naidahan käkeämättä.

Oma kunkin kaunihimpi,
sammakonkin nuijapänsä.

Oma maa mansikka,
muu maa mustikka.

Omat maat makuisimmat,
omat metsät mieluisimmat.

On herra herrallakin,
jaloimmallakin Jumala.

On parta pukillakin,
vaan ei panna pöydän päähän.

Onni miehen edellä käypi,
tapa tallaapi takana.

Oppi hyvistä, pelko pahoista.

Oppia ikä kaikki.

Osallaan mies elääpi,
koira toisen kohtalolla.

Paljo maalla viisahia,
kun merellä vahinko saapi.

Pane pukki kaalimaahan,
koira makkaran vahdiksi.

Pane povehen: putoovi;
sano akalle: tulee ilmi.

Parempi hyvä ero
kuin paha yhteys.

Parempi laiha sopu
kuin lihava riita.

Parempi omalla maalla
juoda vettä virsun alta,
kuin on maalla vierahalla
kultakupista olutta.

Parempi tyhjä kukkaro
kuin lainattu raha.

Pieni pala vatsan täyttää,
suuri pala suun repäisee.

Pimiä isoton pirtti,
vaikka päivä paistakohon,
sokia emoton soppi,
vaikka kuu kumottakohon.

Pojalla on isän tavat,
äidin eljet tyttäreillä.

Potra on poikana eleä,
naasti olla naimatonna.

Puhtaus on puoli leipää
vaivaisellakin varana.

Raha mielen muuttaa,
halut älyn pettää.

Rakkaus lain täyttää,
kaikki hyväksi käyttää.

Rauhassa hyvä eleä,
suvannossa soudeskella.

Rehellisyys maan perii,

Riemu on rauhan tytär.

Rikas pääsee rahallaan,
köyhä selkänahallaan.

Rohkea rokankin syöpi,
kaino ei saa kaaliakaan.

Saapi panna patoa monta
yhdele tulisijalle,
vaan ei monta morsianta
yhden yljän vuotehelle.

Saapi voilla vierahia,
oluella ystäviä.

Sanasta miestä, sarvestä härkää.

Se koira vinkahtaa,
johon kalikka käy.

Se suussa, ku sydämessä,
se kielessä, ku mielessä.

Sentähden sepällä pihdit,
ett'ei polta sormiansa.

Seppä syöpi selvän leivän,
selvemmän sepän emäntä.

Silloin seppä takoo,
kun rauta kuuma on.

Sitä kuusta kuuleminen,
jonka juurella asunto.

Sitä soutelee venettä,
jonka juoksevan näkeepi;
sitä neittä naurattaapi,
jonka nauravan näkeepi.

Sitä suu puhuelevi,
mitä mieli tietelevi.

Sovinnolla on sija suuri,
ahdas riidalla asunto.

Suola, leipä miehen ruoka,
voi, velli vasikan ruoka.

Suu vetää suden ritahan,
kieli kärpän satimehen,
mieli neiden miehelähän,
tapa toiseen talohon.

Suu ei kulu suudella,
käsi kättä annella.

Syrjin seiväs aitaan,
päin piika poikaan.

Söisi kattikin kalaa,
ei kastaisi kynsiänsä.

Taidossa talon pidäntä,
ei varahin valvonnassa,
eikä paljossa väessä.

Talo työlle, vieras tielle
hyvistäkin juomingista.

Tee työtä uskollisesti,
Jumala auttaa ihmeellisesti.

Terävä tekevän veitsi,
tylsä veitsi tyhmän miehen.

Totuus ei pala tulessakaan.

Tulee mies meren takainen,
ei tule turpehen alainen.

Tuossa tunnen huolellisen,
arvoan sanan-alaisen:
alahana vyön pitävi,
alempata kenkiävi.

Tuosta tunnen virkun miehen;
pian syö, välehen juopi,
rikennehen riivet puipi.

Tuosta tunnen virkun vaimon:
pian söi, välehen kenki.
pian pistihe pihalle,
terävähän töille lähti.

Tyttöä ei pidä tavata
kiviseltä kirkkotieltä:
siellä veltotkin verassa,
laiskat lainavaattehissa.

Tytöt on tyttöinä soreat,
neitoina ylen koreat,
äsken akkana äkäiset,
vihaiset vihittyänsä.

Työläs on paljaspään kanssa
tukkanuottaa vetää.

Tänäpäni kulta, huomenna
multa.

Unta täynnä unnon aitta,
viljoa vireän aitta.

Uusi luuta uunin puhdistaa.

Uusi on velka vanhanakin.

Vahingosta viisaaksi tullaan.

Vaiti oleva kaikki voittaa.

Valkea kesäinen päivä,
oma valta valkeampi;
vilu rauta pakkasessa,
valta vierahan vilumpi.

Varis toistansa toruupi:
tateessa omakin nokka.

Vesille on miehen mieli
tervatuiltakin teloilta;
neiden mieli miehelähän
korkeastakin kodista.

Viha viepi viljan maasta,
kateus kalan merestä.

Viisas kauvas katselepi,
etemmä ajattelepi.

Vilu on viitta köyhän miehen,

kaita kauhtana kasakan
kahden hengen katteheksi,
perehelle peitteheksi.

Vuosi vanhan vanhentaa,
kaksi lapsen kasvattaa.

Vähin paljo karttuu.

Yksi puhuu ystävälle,
ystävä ympäri kyleä.

Yksin ruoalla parempi,
kahden työssä kauniimpi.

Yksittäin piinat naidaan,
yksittäin lampaatkin keritään.

Ylpeys käy lankeemuksen
edellä.

Älä ennen hyppää, kuin oja tulee.

Älä ennen nuolase, kuin tipahtaa!

Älä naura toisen naista,
moiti toisen morsianta,
tahi saat naisen naurettavan,
morsiamen moittittavan.

Öillä päivät jatketaan,
virsillä vähät oluet.

Uusia runoja.

Nouse, riennä, Suomen kieli,
Korkealle kaikumaan!
Suomen kieli, Suomen mieli,
Niis' on suoja Suomenmaan.

Oisko pursi ja punapurjeet,
Millä mennä merten taa,
Tuolta tuottaisin kullalleni
Ko'on kultaa ja hopeaa.

Nautitse, poika,
Nuorna kun vielä
Riehtevä riemu,
Soitot ja tanssit
Tarjona on!

Katsopas, kuinka
Pelmuten perho
Siivillä suihkaa
Kukkasten kesken,
Huoleton vaan!

Niin sinä riennä
Riemusta riemuun,
Nautinnon neste
Juo sinä vaan!

Ainako oltuna lie kuni nyt,
sitä en minä tiedä,
Pojat ne miehiä on, miehet on
akkoja nyt.

Kukka, kyynel kasvoillansa,
Nousi ylös levoltansa,
Kiitti luojaan.
Lintu lauloi lehvältänsä,
Viserteli vesaltansa
Suurta onneaan.

Mikä loisto kaikkialla!
Illan kuu hut kumottaa,
Tähdet tuikkaa taivahalla,
Sinikannen kaunistaa.

Säihky, sätevin
Tähti taivahan,
Että muistaisin
Herran valvovan!

Tuonen töitpä vaan ei estä
purpuravaatteet,
Ei sotasankarin kilp' eik' asu
kulkijamen.

Ruusun taitat ja sen ihanuutta
sä hetkisen lemmit,
Eip' ole aikaakaan, kukka jo
kuihtuvi pois.

Sä, Suomalainen, kulje
Lain teitä aina vaan;
Sä älä toista polje,
Äl' itsees poljeta!

Pää pystyyn vaan!
Sä olet mies, et halpa mato
maan!

Mi kohtaakin, ei saa se sua
sortaa,

Ei saa se sortaa, saa ei maahan
murtaa.

Pää pystyyn vaan!

Ann', Herra, meidän kansa sais
Ain' olla palvelijana is,
Sun töitäs aina toimittaa,
Valistua ja valistaa.

Suomeni, kansani, synnyinmaa,
Äitini, kultainen, kallis!
Kyllin jo kärsit sä sorrantaa,
Ellös kärsikö kauempaa,
Ei sitä Luojaasi sallisi!

Ei koita yösi, Suomi; jo päivä
tullut on.

Ei kuolla voi se kansa, mi
pyrkii elohon.

Nuo öiset sumut vienot, ne poista
mielestäs,
Ja tulevainen onnes vaan etsi
itsestäs.

Täällä Pohjantähden alla
On nyt kotomaamme;
Mutta tähtein tuolla puolen
Toisen kodon saamme.

Suomen poika pellollansa
Työtä tehdä jaksaa pi,
Korvet kylmät voimallansa
Pelloksensa perkaa pi;
Rauhass' on hän riemullinen,
Mies sodassa miehullinen.

Suomen tytön poskipäihin
Veri vaatii kukkaset,
Hall' ei pysty harmaa näihin,
Näit ei pane pakkaset;
Luonnossa on lempeyttä,
Sydämessä siveyttä.

Kannalle jos kaiken ilman
heität silmän,
Hänen tutkit tapoineen:

Kääntyy, kulkee, vääntyy, vyö- Lemmen kukan ensin puhjetessa
 ryy, poikkeee, pyöryy Sydän sulin ompii neitosella.
 Taivas kirkas tähtinen.

Puhjetessa kukka puhtahin, Taistelu sankarin voittohon vie,
 Lehti tuomen hiirenkorvallinen. Taistelun kautta on taivahan tie:
 Kevähästä kesä kaunihiin. Taistele vaan!

Lintuin laulu silloin suloisinta. Nöyristy, ihminen!
 Aamusella päivä armahin, Liittäy Luojahas,
 Kastehelmen kukkaa suudel- Mainehes kunnias
 lessa. Unhottaen.

Kukkain tuomiot.

Älykkäästi keksitty kukkain tuomion julistaminen on yleisesti saavuttanut nuorten naisten suosiota.

Asetetaan nimittäin joku määrä kukkia erilleen ja annetaan jokaiselle jokin ominaisuuden merkitys, joka kirjoitetaan paperille tahi pidetään mielessä. Esim, näin:

<i>Akleja.</i>	Narrinparinen.	<i>Jäkkärä</i>	Kiitollinen.
<i>Amarantti</i>	Jalomielinen.	<i>Kukonkannus</i>	Rohkea.
<i>Asteri</i>	Uskollinen.	<i>Kypressi</i>	Toivehikas.
<i>Balsamiini</i>	Keikaileva.	<i>Laakeri</i>	Miehuullinen.
<i>Esikkö</i>	Veikistelevä.	<i>Lilja</i>	Siveä.
<i>Hyasintti</i>	Haaveksivainen.	<i>Myrtti</i>	Altiiksi-antava.
<i>Illakko.</i>	Arka.	<i>Narsissi</i>	Vaikeroiva.

<i>Neilikkä</i>	Tuttavallinen.	<i>Ruusu</i> (valk.)	Raukea.
<i>Orvokki</i>	Ajattelematon.	<i>Sireeni</i>	Ystävällinen.
<i>Päivänkukka</i>	Huikenteleva.	<i>Tulpaani</i>	Turhallinen.
<i>Reseeda</i>	Alamainen.	<i>Ukonhattu</i>	Riitaisa.
<i>Ruusu</i> (punan.)	Tulinen.		

Sitte käsketään jotakuta seurasta ottamaan jokin kukka esille ja lahjoittamaan se toiselle, jonka jälkeen tuomio julistetaan.

Samalla tavoin sopii myös pilanpäiten ennustaa tulevaisen miehensä säätyä eli ammattia. Esim.

<i>Keltakukka</i> = Kauppias.	<i>Neilikkä</i> = Opettaja.
<i>Kypressi</i> = Lääkäri.	<i>Omena</i> = Lakimies.
<i>Laakeri</i> = Runoilija.	<i>Ruusu</i> = Taiteilija.
<i>Lilja</i> = Aatelismies.	<i>Sinivuokko</i> = Maanviljelijä.
<i>Mansikka</i> = Pappi.	<i>Tammi</i> = Käsityöläinen.
<i>Marjakuusi</i> = Virkamies.	<i>Tulpaani</i> = Sotilas.

Sitten annetaan kysyjän, jonka pitää olla vallan tietämätön merkityksistä, valita jokin eteen pannuista kukista.

Muinais-ajan aatelmia.

Ennen muinoin ihmiset ajattelivat *alkuaineet* seuraavilla värillä:

Tuli oli	<i>punainen.</i>
Vesi „	<i>valkoinen.</i>
Ilma „	<i>sininen.</i>
Maa „	<i>musta.</i>

Neljä vuoden-aikaa:

Kevät oli *viheriäinen*.
Kesä „ *punainen*.
Syksy „ *sininen*.
Talvi „ *musta*.

Värien merkitys.

Kolme pääväriä erotetaan:

Puna, sini ja kelta. Valkonen tietää *valoa*; musta *pimeyttä*.

Toisvuoroiset värit muodostuvat kahden päävärin sekoituksesta. Ne ovat: heleänpunainen, tulipunainen, viheriäinen, sinertävä, harmaa, hallava y. m.

Viheriäinen tulee keltasesta ja sinisestä; *sinertävä* punasesta ja sinisestä.

Kaikkiansa lasketaan 819 eri värinsekoitusta. Me tässä selitämme ainoastaan, mitä tärkeimmät värit tietävät.

Valkonen.

Vilpittömyyttä. Rehellisyyttä. Puhtautta. Siveyttä. Egyptin papit, samoin kuin Rooman ja Kreikankin, kävivät valkeissa vaatteissa. Tämä väri merkitsi iloaikin, jonka vuoksi muinaisihmisillä juhlissaan aina oli valkoset puvut. Kreikkalaiset ja Roomalaiset pitivät, niinkuin muutkin kansat, mustaa surussa, mutta keisarien ajalla valkosta. Julkisten virkain hakijat kävivät valkosissa (*candidus*) vaatteissa, josta heillä oli nimikin „*Candidatus*“, se on kokelas. Valkonen on meidän päivinä nuorten naisten mieluisin väri.

Punanen.

Kainoutta. Rakkautta. Kiivautta.

Se huntua eli linnikko, jota morsian muinoin hääpäivänään päässänsä piti, oli punasesta kankaasta. Ainoastaan eron kautta saattoi avioliitto purkautua, ja punasta huntua arveltiin hyväksi enteeksi.

Keltanen.

Kunniaa entisinä aikoina, viekkautta nykyisinä.

Keltasta väriä, se kun on auringon näköistä, pitivät maalarit muinoin kunnian ja komeuden vertauskuvana. *Ceres*, elonkorjuun jumalatar, kuvataan keltaseen puettuna. *Homeros* omistaa *Auroralle* (Koittarelle) keltasen hunnun. Keltaset kukat sanoo Kalevala olleen *Pohjanneidin* kulmilla. Keltanen, viheriäinen ja punertava yhdessä oli Ritariaikana merkinä täydellisestä armahan voittamisesta.

Sininen.

Jaloja mielen ominaisuuksia. Viisautta. Jumalisuutta.

Sininen on taivaslaki. *Juno*, ilman vertauskuvana, oli aina sinisiin puettu. Myöskin *Minerva*, viisauden jumalatar, kuvataan sinikaapuun puettuna.

Musta.

Surua ja kuolemaa.

Musta on pimeän karva; sitä pidetään surun ja tuskan merkinä.

Purpura.

Korkeata arvoa.

Rooman keisarien kaaput olivat purpuraväriä; niinpä *Jupiteriakin* kuvataan tämmöisessä puvussa korkeimman arvon ja voiman osotteeksi.

Ruusunkarva.

Nuoruutta, lempeä, hellyyttä.

Tämä väri on arin kaikista, mutta kauneinkin. Se sopii yhteen *Heben*, nuoruuden haltijattaren, verevyyden ja uhkeuden kanssa.

Viheriäinen.

Toivoa.

Vanhoista ajoista asti on viheriäinen ollut toivon kuvana, luultavasti siitä syystä, että nuori ja pirteä vihannuus keväällä on ihanampien päivien ennustaja, ja tänä herttaisena vuoden aikana toivo herää uudestaan.

Kukkakello.

	Kukka avautuu.	Kukka sulkeutuu.
Anisruoho	klo 3 e. pp.	klo 9 e. pp.
Arho	„ 9 ¹ / ₂ e. pp.	„ 2 ¹ / ₂ j. pp.
Häränsilmä	„ 6 e. pp.	„ 4 j. pp.
Lehtoarho	„ 6 e. pp.	„ 2 j. pp.
Maitoheinä	„ 6 ¹ / ₂ e. pp.	„ 11 ¹ / ₂ e. pp.
Sikuri	„ 8 e. pp.	„ 4 j. pp.
Ulpukka, valkoinen	„ 7 e. pp.	„ 4 j. pp.
Vuohensilmä	„ 4 e. pp.	„ 3 j. pp.

Koeteltuja kotikeinoja kaikenkaltaisissa kiusauksissa.

Eräs kokenut henkilö on julaissut seuraavia sääntöjä, joihin moni tämänkin kirjasen lukia saattanee ehkä mielistyä.

1. *Pikavihastumista vastaan*: mene heti vapaasen ilmaan, kauvas ihmisten tienovilta; huuda siellä suureen saliin ja ilmoita tuulelle mikä tyhmä narri sinä olet.

2. *Tyytymättömyyttä vastaan*: etsi köyhäin ja sairastavaisten asuntoja. Katsele heidän ahdasta majaansa, heidän vuoteitansa, puutteellisia vaatevarojansa sekä huonoja jalkineitansa. Katso mitä he nauttivat eineeksensä, puoliseksensä ja iltaseksensä. Kysy heidän ansiotansa sekä laske mitenkä sinä sillä toimeentulisit. Paikalla, kun tämän jälkeen omaan kotiisi astut, huomaat tyytymättömyytesi kadonneeksi.

3. *Ylpeyden hullutusta vastaan*: mene hautausmaalle, lue siellä hautakirjoituksia. Niissä huomaat kaiken ihmiselon pyrintöjen lopun. Hauta tulee kerran sinunkin ruumiisi majaksi; hiukan multaa saat pääsi alaiseksi; mädännys tulee osaksesi ja matokset seuraksesi. Onko sinulla siis syytä ylpeillä?

4. *Epäilyksen puuskassa*: tarkasta sitä hyvää, jota Jumala on sinulle antanut ja ajattele sitä, jota hän tulevaisuudessa on sinulle luvannut. Joka etsii omasta tarhastansa hämähäkinverkkoja löytää sieltä hämähäkkejäkin. Joka taaskin lähtee sieltä kukkia etsimään palaupi tuoksuavain ruusujen kanssa.

5. *Kaikenkaltaisissa pelvon ja epätoivon tuskissa*, jolutkootpa ne sitten nykyisen taikka tulevaisen elämän huolta tuotavista ajatuksista; joko ne tulevat maallisten murheiden tai

sydämen surujen kautta: Heitä huolesi Herralle! Hän auttaa jokaista aikanansa ja kaikista huolta pitää.

6. *Raskasmielisyydessä*: Etsi vaivaisia, sairastavia, ontuvia, sokeoita; auta leskiä ja orpolapsia voimasi mukaan; lue heille Vapahtajamme kärsimyshistoriaa; lausu heille lohdutuksen sanoja; muistuttele heille ylistys- ja kiitospsalmeja. Se auttaa. Ehkäpä kahdenkertaisestikin.

Koetelkaatte nuorukaiset ja neitokset näitä kotikeinoja. Te tulette pian huomaamaan nämä keinot oivallisiksi. Näitä sopii käyttää ahneutta, kateutta, ylpeyttä, turhuutta, ylellisyyttä ja muita tällaisia kipuja vastaan. Näillä kotikeinoilla on ainoastansa — ainakin useampain mielestä — yksi vika: ne ovat liian yksinkertaiset ja erittäin huotavat.

Kaikissa maamme kirjakaupoissa on myytävänä:

Helmikimppu, valittuja lauluja Suomen nuorisolle.

Kirjanen sisältää 250 valittua laulua ja käsittää 332 sivua sekä maksaa somiin kansiin sidottuna ainoastaan 1 m. 25 p. Tähän runo- ja laulukokoelmaan on valittu parhainta, mitä tätä nykyä runollisuudessamme on joko alkuperäisenä tai suomennoksena. Kirja on varmaankin oleva tervetullut Suomen nuorisolle.

Sinisirkkuinen. Valittuja suomalaisten runoilijain värsyjä. Nid. 50 p. sid. 1 mk.

Ei pitäisi puuttuman kenenkään isänmaansa runoilijoita suosivan kansallaisen kodista.

Kukkaiskieli eli mitä kukat puhuvat ynnä sananlaskuja ja runoja muistokirjoihin sekä selityksiä kukkam värien merkityksestä, niin myös kukkain tuomiot ja kukkakello. Toinen painos 50 penniä.

Arpakirja eli **Onnenpyörä**. Huvitukseksi ja ajanvietoksi kansalle. Neljäs painos. (Kirjaa seuraa 2 arpakuutiota). 60 p.

Unisampo. **Merkillinen unikirja**, joka tulee selvittämään noin tuhannen unen merkityksen. Selvitykset ovat kootut parhaimmista ulkomaalaisista lähteistä, ninkuin mainion unen selvittäjän ranskalaisen Marie Anne Lenormandin, Salzburgin luostarin veljen Anselmon, Bombastuksen, Tycho Brahen, tuon mainion Gustaf III:n aikuisen mamsseli Arvidssonin ja Nostradamuksen teosten mukaan. 75 p.

Seurustelemisen taito, tabi vaadittavia ominaisuuksia, jos tahdotaan tulla rakastetuksi ja arvossa pidetyksi. Toinen painos 1 m.

Vuoden päivät. Raamatun sanoja muistoksi ja esirukoukseksi syntymäpäivinä. Sid. 2: 50.

Ei sovi. Hyvän käytöstavan opas. 50 p.

Suurten miesten sanoja. 50 p.

Ajatelmia muistille ja sydämelle. Kirj. Carl Schoug. 25 p.

Hinta 50 p:iä.